

Verklaar scharrelkinderen tot een bedreigde diersoort

Ons land staat stijf van regels en verboden. Laat los die regels. Maak stukken onland waar iets fout mag gaan.

Thomas van Slobbe
directeur van Stichting wAarde

Wat is er nou spannender dan met vriendjes rondstruinen door bossen en plantsoenen, hutten maken, bramen plukken en dieren besluipen. Het is vreselijk jammer dat 'het scharrelkind', dat tot een jaar of twintig geleden zo'n normaal verschijnsel in onze samenleving was, volledig uit beeld is geraakt. De straat is het exclusieve domein van auto's geworden en bezoek aan parken en natuurgebieden is aan regels gebonden.

Je zou bijna pleiten voor een speciaal beschermingsplan voor scharrelkinderen, zoals dat eerder voor korenwolven, otters en andere met uitsterven bedreigde soorten is ontwikkeld.

Gemeenten werken aan 'groen in en om de stad' en organisaties als Staatsbosbeheer richten op tal van plaatsen speelzones en speeluiterwaarden in. Dat gaat vaak langzamer dan we willen. Geld speelt daarbij vaak een rol. Met name gemeenten en projectontwikkelaars verdienen veel met woningen of winkelcentra, terwijl groen in eerste instantie weinig in het laatje brengt. Toch is dat vaak niet het enige probleem.

'Scharrelen' bestaat juist bij gratie van de regelloosheid en juist dát zit ons niet in het bloed. Zelfs als het over kleine bosjes, wilde weidjes of kleine speelzones gaat proberen terreineigenaren meteen weer nieuwe regels op te stellen. Terreinbeheerders zijn nu eenmaal tot op zekere hoogte verantwoordelijk voor de veiligheid van de terreinbezoekers. De juridische aansprakelijkheid in deze

gaat heel ver. Iemand die hoofdpijn heeft omdat zij een tak op haar hoofd heeft gekregen, kan de gemeente of bosbeheerder daarvoor aansprakelijk stellen en iemand die zijn broek scheurt terwijl hij over het prikkeldraad langs een weiland klimt, kan de boer voor de kosten laten opdraaien. Dit soort Amerikaanse toestanden komen ook in ons land steeds vaker voor. Natuurbeheerders durven hierdoor weinig vrijheden te creëren en de wetgeving hierover zou snel moeten worden aangepast.

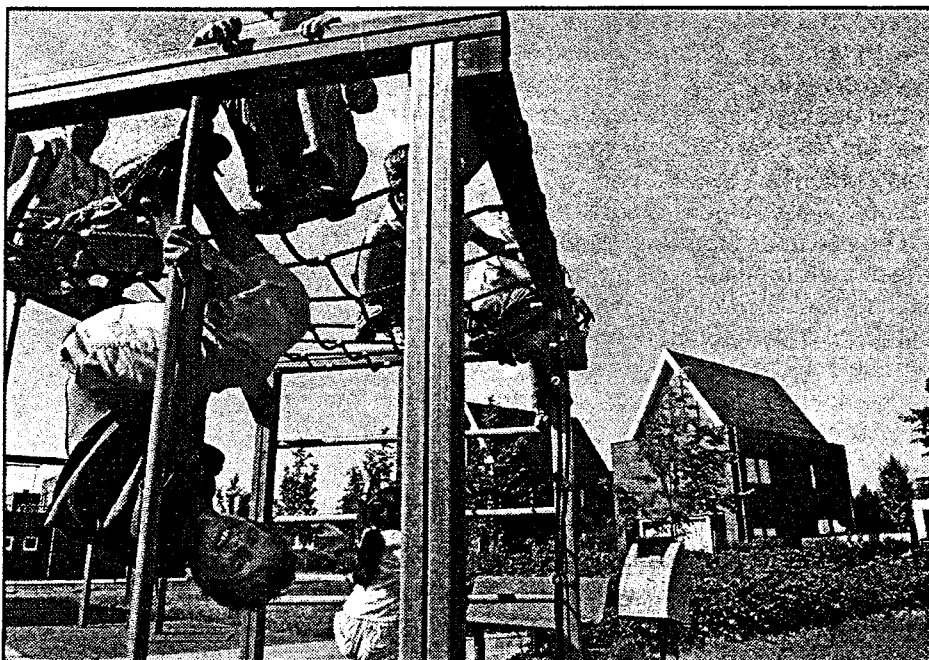
Maar zelfs dan: je kunt het rondscharrelen van kinderen nooit zo regelen dat alle problemen voorkomen worden. De oplossing zit in veel gevallen niet zozeer in het opstellen van nog meer, nog betere, regels maar in het tegendeel. Nederland kan wel wat ontstemmingsplannen gebruiken. Er is een schrijnende behoefte aan stukjes onland waar nie-

mand van weet waartoe ze dienen en van wie ze zijn. Ruige bosschages of sloten met smalle, gladde plankjes. Sperwers in de dakgoot en paddestoelen tussen de tegels. Dat vereist de bestuurlijke moed om los te laten. Om rommelmarges te accepteren en af en toe iets fout te laten gaan.

Laten we, voordat het laatste scharrelkind is uitgestorven, de natuur een nieuwe kans geven en op zo kort mogelijke termijn een nieuw evenwicht ontwikkelen tussen loslaten en regelgeving op straathoeken, in plantsoenen, parken, weilanden en bossen. Dit vraagt een vorm van bestuurlijke vernieuwing waar we in ons land weinig ervaring mee hebben. En dat mag nooit een reden zijn om het er maar bij te laten zitten.

Eerdere artikelen over dit onderwerp zijn te lezen op www.trouw.nl/discussie.

Op speelpleinen is scharrelen er niet meer bij.

FOTO HERMAN WOUTERS